

פרשת לך-לך תשל"ז

ויסע אברהם הלאה ונסוע הנגבה (יב, ט)

'מעשה אבות סימן לבנים', וכשם שלמעטותיו של אברהם אבינו היתה מטרה ותכלית ובהם הושלמה דמותו הרוחנית, כמו"כ לדורות יודע היהודי - שנדודיו, מסעותיו ותלאותיו אינם בחינם, אלא יש להם מטרה ותכלית, ומשתדל הוא ללמוד מהם לקח ומוסר ולהפיק מהם את מירב התועלת.

* * *

בעת מסע החיזוק של מרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל בארצות הברית נוצר עיכוב בלתי צפוי בשדה התעופה. הטיסה מטורונטו הגיעה לבירת מדינת ניו יורק בשעת ערב מוקדמת, לא היה עומס אווירי בשדה שמיועד לטיסות פנים, ולכאורה אמור היה הכל להמשיך להתנהל באופן שגרתי. אלא שבמפתיע עלתה הטיסה הזו על מדגם חריג של בדיקות ביטחוניות. מאז הרגישות של ה'אחד עשר בספטמבר' הנורא ההוא, הבדיקות מהסוג המדגמי הן קפדניות ביותר ואז אין 'אח"מ' ואין 'הנחות' בבדיקה. כל אחד חשוד עד שיוכיח את חפותו... זוהי שעתה הרעה של הביורוקרטיה... כל תיקי היד נפתחו, השאלות צולבות, שתי וערב. "מהו עיסוקך?", נשאל גם רבינו במסגרת אימות פרטים. מתרגם השיחה היה הרב שלמה גוטסמן שליט"א - עורך הקובץ התורני 'ישורון' ויו"ר 'ועד ארגון מסע החיזוק'. "זהו אחד מגדולי הדור", הבהיר הרב גוטסמן לשוטר הגבולות שחור העור שלעס מסטיק במלתעות של פלדה. כחול המדים ענק המידות הפגין חוסר התעניינות מוחלט ובקוצר סבלנות בולט התעקש: "אבל מה לרשום בסעיף המקצועי?". אמר לו הרב גוטסמן: "תרשום 'גדול הדור'". "איך מאייתים זאת?", הוסיף להציץ איש משטרת הגבולות. הרב גוטסמן איית - כמובן בשפה האנגלית, והשוטר האמריקני הקליד ישירות לתוך המחשב, במשבצות המיועדות לסעיף המקצוע. "בפעם הבאה כששואלים אותך על סעיף המקצוע ומה אתה עושה, תשיב 'גדול הדור', כי זה חייב להיות תואם למה שנרשם במחשב המדינה", הוסיף השוטר והמשיך ללעוס את מסטיקו... ואלה מהנוכחים ששמעו והבינו את שפת המדינה, השתדלו שלא לחייך... "בתום העיכוב הלא צפוי", סיפר הרב גוטסמן, "ניגשתי אל רבנו וביקשתי ממנו סליחה על אי הנעימות שבבדיקות הביטחוניות הלא מתוכננות, למרות שמדובר באח"מ". ראש הישיבה התבונן בי כלא מבין. "מה רע בזה?", שאל, "זו פשוט תזכורת מן השמים שחייבים לבדוק. אדם עלול לטעות ולחשוב שהוא אח"מ ומובטח לו מעבר חופשי. תמיד צריך לזכור שנכונה לו בדיקה רצינית, נוגעת בכל עניין ובכל פרט. בדיקה קשה, נוקבת, בלי ויתורים וללא פשרות. אין מדגם בעניין הזה, כל אחד יעבור את זה. אוי לנו מיום הדין, אוי לנו מיום התוכחה!".

"ראש הישיבה לא חדל מלהרהר בדברים", ממשיך הרב גוטסמן לספר. "זה היה על המטוס בדרך ארצה. זמן קצר לפני תפילת יום כיפור קטן ניגשתי אליו, הוא היה אחוז בשרעפיו. כשהבחין בי העיר: 'בתפילה צריך הפעם לכוון כוונה נוספת: צריך כפרה על כל הכבוד המדומה שלא מגיע; ובכלל, האם כל זה היה כדאי? האם זה השפיע על ההמונים שבאו? האם הייתה התועלת המצופה? האם היה שווה לעזוב את כל הבעיות הבלתי פתורות שנתרו בוערות בארץ הקודש? האם התועלת מצדיקה את אותה השקעה שמנעה לימוד תורה?". כמי שעמד מול התיאום עם ראשי המארגנים בכל אתר ואתר, סיפרתי לו על תגובותיהם הנלהבות. סיפרתי לו על מה שאנחנו ראינו כשהוא עצם עיניים. אבל דעתו של רבנו לא נחה. הרי הכל ייקבע על פי התוצאות, על פי ההשלכות שאי אפשר עדיין לדעת אותן. "בעיקר צריך כפרה על כל הכבוד המדומה שלא מגיע", אמר והמשיך בהרהוריו. עד שהגיעו תלמידיו ואמרו לו: רבינו הגיע זמן תפילת המנחה".

* * *

בנסיעה אחרת לארצות הברית התעקשו הפקידים שרבינו זצוק"ל יעבור דרך גלאי המתכות. הוא עבר והמכשיר צפצף. ביקשו שיוציא את מה שיש לו בכיסים, והוציא. אבל לא הועיל במאומה. ביקשוהו שיוירד את הפראק, הוריד. ועדיין המכשיר מצפצף. כששאל את מקורביו מה הבעיה, אמרו לו שהמכשיר מגלה כל מתכת בגוף, ואינם מבינים מדוע הוא מצפצף על אף שכבר רוקנו אותו מכל וכל. אמר רבינו: "הלא עברתי שבר והכניסו לי פלטינה"... אמרו למפקד והלה קד קידה וביקש סליחה בשם אמריקה הגדולה... בחדר האח"מים המתינו לרבינו מספר מכובד של גדולי ישראל שבאו לקבל את פניו, אך רבינו נעמד בצד והחל ממרר בבכי. לשאלת בנו על מה ולמה בוכה כך, אמר לו: "שמעת את המכשיר שמגלה מתכת קטנה המסתתרת בתוכי הרגל איך הוא מצפצף. חשבתי לעצמי כשאעלה למעלה בכניסה לבית דין של מעלה יעמוד מכשיר, יעבירו אותי דרכו

והוא יצפצף, או יותר מזה - ישמיע אזעקות עולות ויורדות... ויבקשו ממני: אהרן לייב, תוציא את העבירות על השולחן! והמכשיר ימשיך לצפצף, יבקשו את המצוות לבדוק אם אין בהן פניות, ועדיין הצפצוף יימשך... הלא הקב"ה בוחן כליות, בוחן לבבות, ויגלה כל דבר קטן כגדול. אוי נורא נוראות!...".

* * *

בנסיעתו של רבינו לארצות הברית הוא התקבל בכבוד מלכים. כל בתי הספר ותלמודי התורה יצאו לקראתו. הילדים נשאו דגלים ועמדו בשורות לפניו וכל ציבור בני התורה בא לחזות בפני קדשו, לעמוד לכבודו, ולשיר לו בליווי תזמורת אדירה. היה שם מעמד אדיר לכבודה של תורה. באחד ממעברי הגבול שהיה צריך לעבור, נשא אליו הפקיד את עינו ושאל: "אדוני, מה אתה עושה?". רבינו השיב: "אני יושב ולומד". המשיך הפקיד: "מה אתה לומד?". - "לומד תורה". "מה תעשה במה שאתה לומד?", סנט בו הפקיד, "הלא אתה כבר זקן!". - "אני רק לומד. זה כל מה שאני עושה. רק לומד". - "כל הזמן זה מה שאתה עושה? כמה שנים אתה כבר לומד?". - "מקטנות". זיק של רוגז חלף בעיני הפקיד והוא הרים את קולו: "אתה... אני לא אתן לך להיכנס לארץ! מה פתאום תיכנס לפה? אדם שכל חייו לומד ואפילו לא מלמד? מה יהיה אתך, אם כל היום אתה רק לומד?". רבינו יצא מלפניו כשדמעות בעיניו. מקורביו הקיפו אותו בדאגה: "למה הרב מוטרד? בתוך רגע אחד אנחנו מסדרים את העניין, מבהירים לפקיד עם מי הוא דיבר, ודואגים לאישור כניסה מייד!". נשא אליהם את עינו והשיב: "אינכם מבינים. יש תזמורות, יש דגלים, ילדים עומדים ושרים... ופתאום בא מישוה ושואל אותך בארבע עיניים: עזוב את כל התזמורת ואת כל הדגלים. תגיד לי, מה אתה עשית? מה בפועל עשית בעולם? רק זה מה שאתה עושה? זה כל מה שהספקת? אני רואה כאן את כל הכבוד שנותנים לי - מטוס פרטי, מוליכים אותי, יש לי כניסה באח"מים, מכונות ממתנות בכל מקום שאני מגיע, אבל הקב"ה יגיד לכולם: תישארו לרגע בצד, ויישב איתי בארבע עיניים לשאול שאלה אחת: 'תגיד לי, מה אתה עושה?'!".

כל אחד מאיתנו יצטרך לעמוד מול השאלה הזו, כשהוא בארבע עיניים עם הקב"ה... יהודי צריך להכין לעצמו תשובה - אני עושה משהו, נעשיתי יותר טוב במשהו אחד. שיפרתי את עצמי ותיקנתי את מעשיי.

[מתוך 'ומתוך האור']

וישלם אברהם כי נשלח אחיו ויך את וזלכי... (יב, יד)

אברהם שומע שנשבה לוט, לא מתמהמה ומיד מתארגן להצילו. זו מידת 'חסד לאברהם' במיטבה.

* * *

מרן ה'חזון איש' זיע"א [-היארצייט ביום שני הקרוב - ט"ו מרחשון], היה יוצא בכל יום לטייל זמן קצוב כפי מה שנצרך לו לבריאותו. בדרך כלל היה יוצא לטייל כאשר מתלווה אליו אחד מהבחורים שהיו קרובים אליו, או אחד מבני המשפחה. הרבה פעמים זכה הגאון רבי בן-ציון פלמן זצ"ל בימי בחרותו להתלוות אליו בטיולו זה, לאחר שכמעט מדי יום ביומו היה הגרב"צ יורד מהישיבה לבית החזון"א כדי לשאול אותו את ספקותיו ושאלותיו בסוגיה, ומתוך כך יצא הרבה פעמים שזכה להתלוות עמו בטיול, כאשר בדרך היה משוחח עם החזון"א בלימוד ונהנה ממנו בעצה ותושיה בספיקות שעמדו לו על הפרק.

פעם אחת כשטייל החזון"א באזור של פרדס ברמן [כיום זהו המשרד רחוב חזון איש], מצא הגרב"צ את שעת הכושר להתייעץ עמו בנושא הבא: בבית הוריו של הגרב"צ, התגוררה לעת זקנתה הסבתא, אמו של אביו הג"ר שמואל פלמן זצ"ל רב שכונת 'היכל מאיר' בתל אביב. מטבע הדברים הקשר בין הסבתא לנכדים שהתגוררו עימה יחד היה מאוד חזק, והסבתא נהנתה רבות מחברת נכדה ונכדותיה. בתקופה מסוימת הסבתא לא חשה בטוב והוצרכה להתאשפז בבית החולים לרפואתה. המשפחה דאגה כל הזמן לשהות לצידה ולעזור לה לעבור בקלות ובמהירות את ימי ההחלמה. הגרב"צ שכבר היה בעת ההיא בישיבה, היה מגיע מפעם לפעם לביקור קצר כדי לשמחה ולדרוש בשלומה, ומיד היה שב לישיבה לתורתו ולעבודתו. הסבתא שמאוד נהנתה כאשר נכדה הגרב"צ בא אליה, ביקשה ממנו שוב ושוב שיואיל לבוא לעיתים יותר קרובות, ולזמן יותר ממושך. הגרב"צ לא ידע מה לעשות, מצד אחד עתה הינו בחור ישיבה, ותפקידו ללמוד בכל עת, ואם ילך לבקר הרבה את הסבתא לא יוכל לשבת וללמוד כל היום, כי יצטרך הרבה זמן לבטל בשביל לשהות לצידה כמו שהיא רוצה. ומצד שני, אולי עתה זהו תפקידו לשמח את הסבתא במחלתה, וזהו כמצווה שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים, וחייב ללכת לבקרה אפילו שזה יבוא על חשבון הלימוד. ומצד שלישי, הוא לא היה היחידי מבין בני המשפחה ששהו לצידה. בני

המשפחה היו כל הזמן לידה, וממילא מי אומר שזה נחשב כמצווה שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים, הרי יש אחרים שעושים כבר את המצווה הזו. אלא שבכל זאת הסבתא מבקשת שדווקא הוא יבוא, ואולי על זה אינו מחויב לבטל מתלמודו. את צדדי הספק הזה שטח הגרב"צ לפני ה'חזון איש' בעת הזו שהתלווה עימו בטיולו הקבוע.

ה'חזון איש' הקשיב לכל השאלה בתשומת לב מרובה, ולא הסתפק בשמיעה בלבד, אלא תוך כדי ההליכה המשיך לדרוש ולחקור את העלם הצעיר בכל הפרטים ופרטי הפרטים, "למה היא רוצה דווקא שהוא ישהה לצידה? האם לא טוב לה כשאחרים שוהים לצידה?", כאשר הוא מקבל תשובות מפורטות על הכל, עד שהתמונה במלואה היתה ברורה לו לכל צדדיה. ואז ה'חזון איש' אומר לו: "תלך לבקרה ותשהה לצידה כמה שהיא רוצה, ותדע לך שאתה מקיים כאן לא רק מצוות 'חסד' ו'ביקור חולים', אלא גם מצוות 'תלמוד תורה'!!!". הגרב"צ שומע את התשובה ומתפלא מאוד. איזה מצוות תלמוד תורה הוא מקיים בזה, הרי כשילך לשם לא יוכל לתלמוד כמו שהוא לומד עתה בישיבה, ומיד הוא שואל את ה'חזון איש' בתמימה: "איך אני מקיים בזה מצוות 'תלמוד תורה'?", ה'חזון איש' שכבר היה מוכן לשאלה הזו, השיב ואמר: "אני יודע שאתה מתמיד ועמל בתורה, ולמה אתה כל כך עמל בתורה? כדי לזכות לקנות את התורה, שהתורה תהיה אצלך 'תורה דיילה', ולזכות להגיע לבחינה כזו של 'תורתך בתוך מעי'. אבל באמת איך יתכן שיהיה לאדם חיבור עם התורה, הרי התורה היא מציאות רוחנית ואילו האדם הוא יצור גשמי, ואלו שני דברים שאינם מתחברים זה בזה? התשובה לזה היא, שיש כלל: 'אין התורה נדבקת אלא לנפש עדינה'. כדי לזכות שהתורה תדבק בך צריך לקנות 'עדינות הנפש', והוא בית הקיבול שיכול לקבל את התורה. ואיך קונים עדינות? על ידי חסד, ויתור, וכל המידות הטובות. אמנם אתה לא צריך לסגור את הגמרא כדי לחפש היכן לעשות חסד, אבל כעת שמזדמן לך לעשות חסד בבחינה כזו שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים, כי הסבתא נהנית דווקא כשאתה נמצא בקרבתה, אז דע לך שכל רגע שאתה שווה במחיצתה, וכל תרופה שאתה נותן לה, וכל השגחה שאתה משיג עליה לרפואתה, אתה עושה פעולה של תורה. משום שאתה יוצר עדינות בנפשך שגורמת לחיבור יותר טוב של קדושת התורה שתוכל להדבק בנפשך".

[מתוך 'שלמים מציון']

והלאמן בה' ויחשבה לו צדקה (טו ו)

האמונה בה' ירושה היא לנו מאברהם אבינו, ולמרות זאת עדיין צריכים אנו להמשיך ולהשרישה בליבנו ע"י התבוננות בהשגחת ה' על עולמו.

* * *

סיפור מפי בעל המעשה: "אני אברך המתגורר באחת מערי השדה, מבורך ומטופל בתשעה ילדים קטנים שיהיו בריאים, ועסוק עד למעלה מהראש בללמוד וללמד וגם בעבודה צדדית קטנה של משגיח כשרות. אין לי רשיון נהיגה ולכן מעולם לא רכשתי מכונית, אלא שהמציאות מוכרת לכולנו - פיזור הילדים בבתי הספר ובגנים אילצה אותי מפעם לפעם לרכוש אופניים מתאימים. בשנתיים הראשונות רכשתי אופניים פשוטים, הצמדתי להם שני כסאות ויצאתי למשימת הפיזור... כשנסוף הילד השלישי הוספתי עוד כסא. אומנם הכל בטיחותי וחוקי, אבל הנשמה שלי פרחה ממאמץ הלחיצה על הדוושות. לא הספקתי לחשוב כיצד אתמודד עם עול הפיזור והאיסוף, והאופניים נגבבו... התנחמתי בעובדה שבין כה וכה עלי לרכוש זוג אופניים יותר איכותי עם הילוכים מיוחדים, וזה בדיוק מה שעשיתי, כמובן שרכשתי גם שרשרת הגנה מתאימה ונקטתי בכל אמצעי זהירות למנוע הישנות הגניבה. אחרי ארבע חודשים של עונג עם אופניים משובחים אלו, גיליתי בוקר אחד שגם הללו עברו לידי גנבים ערלי לב. אינני זוכר כמה זוגות אופניים 'נלקחו' ממני בעשור האחרון. אבל כבר סיגלתי לעצמי עמידות וחוסן נפשי מפני הגזירה הזו, ושוב ניחמתי את עצמי שעדיפים יסורי ממון על פני בעיות אחרות שלא כאן המקום לפרט.

כשנולד בני השביעי ועול הפיזור והאיסוף הפך לקשה ממש, שכן אמור הייתי לבצע שניים שלושה סיבובי בוקר לתת"ם ולגנים, הצע לי ידיד לרכוש אופניים עם מנוע: "תשמע, באופנים הללו אתה לוחץ בעדינות על דוושת הגז והם מרחפים. אתה לא מתאמץ ולא מזיע ומבצע את חלוקת 'הדור הבא' למוסדותיו בצורה זריזה ונעימה הרבה יותר מאשר עם אופני הילוכים". "וגנבים?", שאלתי. "גנבים נשלחים מן השמים, ותתפלל כל ערב ובוקר שאופניך יהיו רואים ואינן נראים לבעלי ידיים גזלניות אלו", אמר. נו טוב, אספתי את כל פרוטותי חסכוניותי והלוואותי, ורכשתי בכמה אלפי שקלים אופניים חדשים ממונעים בצבע לבן-קרם ונסיעתם חלקה ונעימה להפליא כמעט ללא רעש. הפלא ופלא, זה מכשיר מבורך, שעושה נחת רוח לכל אברך שאין ידו משגת להחזיק מכונית. מבצעי הבוקר היו נפלאים ונוחים ממש, והגעתי לכולל רענן ונינוח, מודה להשי"ת על הרעיון והרכישה והברכה. לא היה מאושר ממני בכל העיר. שלוש שרשראות כבדות כבלו אותם לקיר החנייה בחצר הבניין האחורית, שלוש תפילות ביום נישאו כדי שלא ישאו חן וחסד וחמדנות בעיני כל רואיהם... החדווה נמשכה בדיוק שלושה חודשים. יום שישי, שבע ורבע בבוקר, שני ילדים ביד, והאופניים הממונעים? אינם... שרידי השרשראות החתוכות זעקו את

השבר והאובדן. בכיתי, פשוט בכיתי. שאריות ממוני הסתיימו להן, ההלוואות הן עול על צווארי ועכשיו צא לפיזור ברגליך... עברה עלי שבת קשה, ורק במוצאי שבת נשמתי אויר של נחמה. זה רצון השם והכל לטובה. לוויית 100 דולר מהחברותא שלי, וחזרתי לאופניים הזולים שדורשים כוח ברגליים. נו מילא. יום שישי שבוע אחר כך, סיימתי את מבצע הפיזור ודהרתי על אופני הפשוטות לכיוון המרכול השכונתי. בצומת אני מבחין בתאונה, שוטרים, ניידות, אמבולנסים. עלייתי עם אופני למדרכה כדי לעקוף את הפקק. והנה לנגד עיני אופניים ממונעים נשענים על מעקה בטיחות. צבען שחור מבריק, והם אינם דומים לצבע הקרם לבן של אופני הגנובות. חמישה בחורים גברתיים ורעשניים ניצבו בסמוך לאופניים, והביטו בפינוי הפצועים. במבט נוקב סקרתי את הממונעות השחורות, כנף אחרי כנף, כידון, רגלית, בטריה לפתע הבחנתי בנקודת כסף בכסא. היא מוכרת לי, אפילו מאד... החלטתי לאזור אומץ ולהודיע לגברתיים ש"אלו האופניים שלי ואני מתכוון לקחתם בחזרה". נשאתי עיני למרומים, ושיוועתי שהעסק לא יסתיים בקטטה. "תראו חמודים", נשמתי עמוק, "אלו האופניים שלי!!!". צעיר חסון כבן 21 נפנה אלי: "שטויות, הם שלי. ואין לך שום הוכחה". - "יש לי, אני מכיר אותן היטב. אם יש בך קצת אמת, בוא איתי למוכר האופניים ושם אוכיח לך". "בסדר", ענה הצעיר וקרץ בזווית עין לחבריו, "אתה תיווכח שאין לך שום סימן שהם שלך...". ושוב נקודת הכסף הקטנה בכסא נצנצה למול עיני, אי אפשר לטעות בה, אבל זו לא הוכחה מספקת. "סע אחרי" ביקשתי. אני על אופני הדוושות, והוא באופניים ממונעים נוסע באיטיות אחרי.

הגענו עד לחנותו של 'שלמה אופניים' בינתיים התקשרתי לאשתי וביקשתי שתשלח את בני הבכור עם מסמכי הקניה. 'שלמה אופניים' אווז בניירות ומתחיל לבדוק: "הנה, מספר שילדה A-5506. מצטער, מספר השילדה כאן שחוק, נבדוק מספר מנוע - גם הוא שחוק, לא נותר ממנו שריד". שלפתי את מפתח הסווץ, אך הוא לא נתחב פנימה. "נו טוב", טענתי "הגנב החליף את הסווץ, שחק את מספר השילדה והמנוע, אבל אלו האופניים שלי!". דמעות בצבצו בעיני, ונקודת הכסף הקטנה המשיכה להבהב, כמו אומרת: "אל תאמר נואש, תסמוך עלי - תראה ניסים". ואז אומר 'שלמה אופניים': "אולי נבדוק את הצבע", הוא גירד את הצבע בעדינות, ולא גילה את הלבן קרם. "כנראה שעשו צביעה מקצועית בתנור מיוחד", סיכם שלמה. הצעירצ'יק הביט בי במבט נלעג: "סתם הטרדתם אותי, אבל בשביל הכבוד שלך שאתה דתי נסעתי איתך". הנשמה שלי שאגה מתוכי: "ריבוננו של עולם, אתה יודע שאלו האופניים שלי, עשה משהו". חייטתי בשקית הניירות וגיליתי שם מפתח קטן המיועד לפתיחת מכסה הבטריה. הכנסתי אותו לחור, 'הודו לה' כי טוב' המפתח נכנס חלקות ופתח את המכסה. פניו של הצעיר התכרכמו והחווירו קלות. 'שלמה אופניים' ערך סיכום מחודש: "כן בחורצ'יק, אלו האופניים שלו, מפתח הבטריה הוא יחודי למוצר הזה. זה אפילו רשום ברשיון". "אז מי שמכר לי את האופניים רימה אותי", התנצל הבחור, "אם אתה רוצה את אופנייך בחזרה, שלם לי 400 שקל כי שיפצתי אותם, הכנסתי גם חלפים חדשים, אני לא מוכן להפסיד. תשלם - תקבל". האמת היא שהזמנתי ניידת, אך זו בוששה לבוא. בכיסי היו 400 שקל שנועדו לקניות השבת. התחלתי להתחשבן. אם אתן לגנב את הכסף, אין לי קניות לשבת, וחוזי מזה שזו גזילה על גזילה... אבל כיון שרציתי להציל את האופניים היקרים, תחבתי 4 שטרות של מאה שקל לידי.

לפתע הגיע מלאך משמים. שכן שלי, יהודי מסורתי ששמע על הפרשייה ועל תביעתו של הבחור. הוא חיבק את הבחור בכתפיו ופנה עמו לפינת החנות ואמר לו: "תקשיב חבוב, אני מאמין לכל מילה שלך, סידרו אותך וקנית אופניים גנובים, ועכשיו אתה דורש ממנו 400 שקל, שזה הלחם והחלב של שבעה תינוקות. אני חילוני ואתה חילוני, ושנינו יודעים שהקב"ה אוהב לומדי תורה, היהודי הזה לומד תורה ומתפרנס בדוחק, והוא שילם לך את מה שאתה דורש, אבל אני חייב להזהיר אותך שעכשיו פתחת חשבון עם בורא עולם, שלא אוהב את המעשה הזה". הבחורצ'יק השתכנע, הוציא את השטרות מכיסו והחזירם לי. חזרתי עם אופני הממונעים השחורים... ובבית? צהלה ושמחה.

בשבוע הבא באחד הימים בחצות לילה צלצל הפלאפון. "שלום, אני דניאל של האופניים, אין לי מושג מדוע נסעתי אחר כך כמו טלה מכושף, יכולתי לברוח ולהיעלם לך, אבל הרגשתי כמו חתיכת ברזל שנדבקת למגנט. אני מודה, אני הגנב. אני מבקש סליחה... נוכל להיפגש?". נפגשנו עוד באותו לילה, הוא סיפר לי מסכת חיים נוראית של ילד שגדל בבית בלא מינימום של ערכים, משפחה שהכל מותר בה. "אני לא רוצה להיות כמו האחים שלי" התחנן, "תציל אותי, זה לא סתם שזיהית את האופניים שלך... זה לא סתם שבאתי אחר כך ל"שלמה אופניים", זה לא סתם שעלה בראשך לבדוק את מפתח מכסה הבטריה".

עד כאן הסיפור. חלפו מאז חודשיים ימים, אנחנו נפגשים שלוש פעמים בשבוע ולומדים פרק 'אלו מציאות', הסברתי לו ש'צורבא מרבנן', כלומר תלמיד חכם, יכול לקבל את אבדתו בטביעת עין, ו'אופני אנפורה' שכמעט אין ראייה לזיהויים ושיש בהם נקודת כסף פיצפונת בכסא, עונים גם הם על הכלל הזה...

[מתוך 'קבלת שבת-ר' יעקב לוי]